

Geen afrekenbare stoffenbalans op korte termijn, maar optie blijft

https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2024/04/18/geen-afrekenbare-stoffenbalans-op-korte-termijn-maar-optie-blijft?utm_source=nieuwsbrief&utm_medium=email&utm_campaign=nieuwsbrief-18-04-2024&utm_term=3A625C2F-CC8F-4E88-94F0-EE518D4C97EB

Nieuws Politiek **René Bouwmeester** 18 apr 2024 om 16:10uur

De door veel boeren gewenste afrekenbare stoffenbalans is niet op korte termijn te realiseren, maar er worden wel stappen gezet die dit dichterbij brengen. Dat bleek woensdag 17 april tijdens een debat in de Tweede Kamer.

© Dirk Hol

Demissionair minister Piet Adema van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zegt dat op dit moment wordt onderzocht hoe die stoffenbalans kan werken om op bedrijfsniveau maatregelen te kunnen nemen om sturen op emissie. 'We willen op bedrijfsniveau handvatten geven om te sturen. Op heel korte termijn is dit niet mogelijk, maar er worden stappen gezet.'

Het is niet eenvoudig in te komen tot een afrekenbare stoffenbalans, hield Adema de Kamer voor. 'De technische en juridische borging van innovaties moet in orde zijn.' Om die reden verwacht Adema dat de stoffenbalans niet op korte termijn geregeld is.

De afrekenbare stoffenbalans betekent dat wordt gemonitord wat de stofstromen zijn van en naar de boerderij. Op basis van deze gegevens kan worden bepaald of de boer de milieuprestaties wel of niet haalt en wordt er afgerekend. Agrariërs weten vaak zelf het beste hoe ze op hun eigen bedrijf vooraf vastgestelde doelen kunnen halen. De stoffenbalans maakt het mogelijk om meer te sturen op doelen en minder op middelen.

In de Tweede Kamer zijn VVD, CDA, BBB, ChristenUnie en SGP pleitbezorgers van het eerste uur van doelsturing, ook wel afrekenbare stoffenbalans genoemd. Inmiddels groeit het draagvlak ook bij andere partijen. Landbouworganisaties, waaronder [LTO Nederland](#), zijn voorstander van de afrekenbare stoffenbalans.

Innovatie versnellen

Adema maakte ook bekend dat er wordt gewerkt aan innovaties om emissie tegen te gaan. Er zijn zestig projecten die subsidie krijgen voor onderzoek en ontwikkeling. Het gaat om nog niet bewezen integrale brongerichte maatregelen die zijn gericht op de uitstoot van fijnstof, broeikasgassen, geur en ammoniak. Het gaat om onder meer het koeientoilet en de stikstofkraker.

- **Lees ook:** [CowToilet verlaagt emissie van alle stikstofgassen uit de stal](#)

Daarnaast zijn er 25 partijen die samenwerken in het regieorgaan Versnellen Innovatie Emissiereducerende Duurzame Veehouderij. Ook hier gaat het om de inzet van doelsturing om de milieudoelen te bereiken. Volgens de minister gaan op korte termijn praktijkpilots aan de slag. 'Ook dit zal nieuwe technieken opleveren.'

Waarschuwing

Een aantal partijen gaven aan dat de Kritische Depositie Waarde (KDW) uit de stikstofwet moet worden gehaald en dat beter kan worden gekeken naar de staat van instandhouding van de natuur. De KDW is de hoeveelheid depositie die een intact ecosysteem over langere tijd kan verdragen zonder dat significante schade optreedt aan de structuur of het functioneren van dat systeem.

Hierbij wordt een direct verband verondersteld tussen de stikstofuitstoot door agrarische activiteiten enerzijds en de stikstofneerslag in natuurgebieden anderzijds. Diverse studies hebben aangetoond dat er wetenschappelijke bezwaren kleven aan deze werkwijze.

'Het beleid is niet uit te leggen. De doelen zijn niet haalbaar, maar we gaan boeren er toch op afrekenen omdat het in de wet staat', zei Kamerlid Rosanne Hertzberger (NSC). 'In grote gebieden blijft de KDW boven de grens, wat we ook doen, daarom moet dit uit de wet en moeten we naar emissiebeleid.'

- **Lees ook:** [Nee-stem bij natuurwet is 'politiek ongeluk' en mogelijk obstakel bij oplossen mestprobleem](#)

Demissionair minister Christianne van der Wal (Natuur en Stikstof) is daar niet tegen, maar gaf wel een waarschuwing af bij een eventuele stap van depositie- naar emissiebeleid. 'Dat maakt de opgave niet kleiner. Ook dan blijft een forse reductie van de emissie nodig', zegt ze.

'En ons beleid is al gericht op emissiereductie en niet op de KDW's. Men denkt dat de zon doorbreekt als de KDW uit de wet gaat, maar dan nog is reductie nodig.'

Landelijk gebied

Van der Wal reageerde ook op de kritiek die de provincies (IPO) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) hebben geuit op het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Zo stellen de organisaties dat de doelen voor natuur en de waterkwaliteit met het plan niet worden gehaald binnen de termijn. PBL stelt bijvoorbeeld dat er meer krimp van de veestapel nodig is. Als er meer maatregelen nodig zijn, dan is dat aan het volgende kabinet, zegt Van der Wal.

De minister erkende dat de uitvoering niet vlot gaat, maar wijst ook op de stappen die wel zijn gezet, zoals het maken van provinciale plannen, de piekbelastersaanpak en de natuurdoelanalyse. Verder stelt ze dat Nederland veel terug krijgt voor de hoge investering. 'Schoon water, ruimte voor de natuur en ruimte voor andere activiteiten.'